

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.).

Przyjęte w projekcie rozporządzenia regulacje opierają się na rozwiązaniach dotychczasowych, polegających na zastosowaniu zasady, że „pieniądz idzie za uczniem”, co oznacza naliczanie subwencji na podstawie liczby uczniów uczęszczających do szkół i placówek oświatowych prowadzonych bądź dotowanych przez poszczególne gminy, powiaty i samorządy województw.

W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do nich wysokości subwencji, projekt rozporządzenia uzależnia tę wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych kategorii uczniów (wychowanków) i określonych typów i rodzajów szkół oraz wskaźnika korygującego, uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli.

Zastosowanie tego wskaźnika umożliwi przekazanie relatywnie wyższych kwot części oświatowej subwencji ogólnej do tych jednostek samorządu terytorialnego, w których udział etatów nauczycieli o najwyższych stopniach awansu zawodowego w relacji do ogólnej liczby etatów nauczycieli jest wyższy niż średnio w skali kraju, co przekłada się na poziom ponoszonych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego wydatków na wynagrodzenia nauczycieli.

W zastosowanej w projekcie rozporządzenia kalkulacji liczba uczniów przeliczeniowych przemnażana jest przez finansowy standard podziału subwencji (tzw. bon oświatowy). Standard ten (oznaczony symbolem „A” w załączniku do rozporządzenia) otrzymuje się dzieląc kwotę ogólną subwencji SO pomniejszoną o 0,6 % rezerwy, przez ogólną liczbę uczniów przeliczeniowych. Zgodnie z algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 szacuje się, że finansowy standard A wyniesie ok. 4.699,53 zł. W stosunku do roku 2010 (4.364,39 zł) wzrośnie on o około 7,7 %, tj. o 335,14 zł.

Przepisy projektu rozporządzenia w § 1 i 2 odnoszą się do całego obszaru zadań oświatowych, które realizują jednostki samorządu terytorialnego, i mają charakter obrazujący sposób ustalania poszczególnych parametrów i wag, użytych w algorytmie dla obiektywnego dokonania podziału środków części oświatowej subwencji ogólnej.

W projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011 proponuje się wprowadzenie następujących zmian w porównaniu do rozporządzenia obowiązującego w roku 2010:

- 1) doprecyzowanie w § 1 ust. 2 pkt 2 lit. a definicji zadań pozaszkolnych przez dodanie „oddziałów przedszkolnych specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i specjalnych”;

W szkołach podstawowych ogólnodostępnych i specjalnych mogą być tworzone oddziały przedszkolne specjalne realizujące program wychowania przedszkolnego. Wynika to z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.);

- 2) zmianę brzmienia § 1 ust. 2 pkt 5 określającego definicję etatu nauczyciela polegającą na wyłączeniu liczby etatów nauczycieli przebywających na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) nie określa w sposób szczególny świadczeń należnych nauczycielom przebywającym na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych. W związku z powyższym do ww. grupy nauczycieli zastosowanie mają przepisy ogólne, które nie przewidują dla osób przebywających na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych oraz wypłaty wynagrodzeń ze stosunku pracy. W związku z powyższym niezasadne jest uwzględnianie przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej etatów nauczycieli przebywających na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych;

- 3) zmodyfikowanie opisu wagi P_2 tak, aby mogli być nią przeliczani również uczniowie szkół podstawowych specjalnych, gimnazjów specjalnych i szkół

ponadgimnazjalnych specjalnych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, którzy nie posiadają orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych o potrzebie kształcenia specjalnego. Nieletni wychowankowie są kierowani do ww. ośrodków na podstawie postanowienia sądu rodzinnego i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Często nie posiadają oni ww. orzeczeń, co dotychczas uniemożliwiało przeliczenie tej grupy uczniów szkół specjalnych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii wagą P_2 ;

- 4) doprecyzowanie opisu wagi P_7 w zakresie możliwości uwzględnienia w przeliczeniach uczniów szkół artystycznych.

Dotychczasowy opis tej wagi budził wątpliwości w zakresie możliwości uwzględniania w przeliczeniach uczniów szkół artystycznych. Ponieważ w 2010 r. wartość wagi została ustalona z uwzględnieniem środków przesuniętych do części oświatowej subwencji ogólnej na finansowanie wynagrodzeń nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego zaproponowano, aby spośród szkół artystycznych wagą tą nie byli przeliczani uczniowie szkół kształcących na poziomie podstawowym, tj. szkół muzycznych I stopnia oraz ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia;

- 5) uszczegółowienie opisu wagi P_8 przez wskazanie, że waga ta nie obejmuje uczniów szkół artystycznych.

Uczniowie szkół artystycznych nie byli dotychczas przeliczani wagą P_8 , gdyż dla uczniów szkół artystycznych przewidziano w algorytmie 7 odrębnych wag (od P_{14} do P_{20}) uwzględniających specyfikę kształcenia w tych szkołach. Ponieważ jednak szkoły artystyczne stanowią szczególny rodzaj szkół zawodowych niezbędne jest uszczegółowienie opisu wagi P_8 tak, aby nie było wątpliwości co do braku podstaw do przeliczania tą wagą uczniów szkół artystycznych;

- 6) zmieniono opisy wag $P_9= 0,20$ i $P_{10}= 1,50$ przez ich rozszerzenie dodatkowo o uczniów będących obywatelami polskimi korzystających z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, zgodnie z art. 94a ust. 4b ustawy o systemie oświaty. Z uwagi na koszty prowadzenia dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego zmiana ta pozwoli na objęcie ww. grupy

uczniów zwiększoną subwencją oświatową (obok uczniów niebędących obywatelami polskimi, o których mowa w art. 94a ust. 4 ustawy o systemie oświaty);

- 7) doprecyzowanie opisu wagi P₂₂ poprzez wskazanie typów szkół, do których waga ta ma zastosowanie.

Termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia przewidziany na dzień 1 stycznia 2011 r. wynika z charakteru przedmiotowego rozporządzenia. Określa ono sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej, jaki stosowany będzie w roku 2011 przy uwzględnieniu wartości kwotowych wynikających z założeń, które zostaną przyjęte w ustawie budżetowej na rok 2011, zatem akt ten powinien obowiązywać od początku roku budżetowego.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2009 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt rozporządzenia oddziałuje na jednostki samorządu terytorialnego. Wpływ projektu rozporządzenia uzależniony będzie od zakresu zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, mierzonych liczbą uczniów i wychowanków szkół i placówek oświatowych oraz od struktury zatrudnienia nauczycieli w podziale na poszczególne stopnie awansu zawodowego.

2. Konsultacje społeczne

Projekt zostanie skierowany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 2) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 5) Konfederację Pracodawców Polskich;
- 6) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 7) Konferencję Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 8) Krajową Izbę Gospodarczą;
- 9) Krajową Radę Rzeczników Konsumentów;
- 10) Krajową Sekcję Oświaty NSZZ „Solidarność”;
- 11) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 12) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 13) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 14) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 15) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia;
- 16) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;

- 17) Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 18) Polski Związek Logopedów;
- 19) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 20) Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem;
- 21) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 22) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 23) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 24) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 25) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 26) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej;
- 27) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 28) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 29) Zarząd Główny Związku Rzemiosła Polskiego;
- 30) Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 31) Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 32) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 33) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa bowiem dzieli ono kwotę części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, której wysokość określana jest w ustawie budżetowej. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2011, zaplanowano część oświatową subwencji ogólnej w wysokości 36.924.829 tys. zł, tj. wyższej o 5,5% w stosunku do kwoty części oświatowej subwencji ogólnej określonej w ustawie budżetowej na rok 2010 (35.009.865 tys. zł).

Na podstawie danych statystycznych o liczbie uczniów (wychowanków) oraz etatów nauczycieli przyjętych do naliczenia wstępnych kwot części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011, szacuje się, że podział kwoty 36.703.279 tys. zł (planowana na rok 2011 część oświatowa subwencji ogólnej pomniejszona o 0,6% rezerwę) w podziale na poszczególne rodzaje jednostek samorządu terytorialnego ukształtuje się następująco:

- gminy	21.795.412 tys. zł,
- powiaty	14.166.400 tys. zł,
- samorzady województw	741.467 tys. zł.

Szacuje się, że kwota części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 przypadająca na jednego ucznia przeliczeniowego w poszczególnych szczeblach samorządów wzrośnie w porównaniu do roku 2010 średnio o około 7,7%. Szacunki powyższe mogą ulec zmianie w przypadku zmiany danych o liczbie uczniów (wychowanków) oraz liczbie nauczycieli posiadających poszczególne stopnie awansu zawodowego w porównaniu do danych przyjętych do naliczenia wstępnych kwot części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.